

एन सी ई आर टी
NCERT

NCERT

National Council Of Educational Research
And Training

NCERT Solutions for 8th Class Sanskrit: Chapter 10-नीतिनवीनतम्

IndCareer
Schools

indCareer

indCareer

indCareer

NCERT Solutions for 8th Class Sanskrit: Chapter 10-नीतिनवीनतम्

Class 8: Sanskrit Chapter 10 solutions. Complete Class 8 Sanskrit Chapter 10 Notes.

NCERT Solutions for 8th Class Sanskrit: Chapter 10-नीतिनवीनतम्

NCERT 8th Sanskrit Chapter 10, class 8 Sanskrit Chapter 10 solutions

Page No 71:

Question 1:

अधोलिखितानि प्रश्नानाम् उत्तराणि एकपदेन लिखत-

(क) नृणां संभवे कौ क्लेशं सहेते?

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-8th-class-sanskrit-chapter-10-nitinvinatam>

L

- (ख) कीदृशं जलं पिबेत्?
- (ग) नीतिनवनीतम् पाठः कस्मात् ग्रन्थात् सङ्कलितः?
- (घ) कीदृशीं वाचं वदेत्?
- (ङ) उद्यानम् कैः निनादैः रम्यम्?
- (च) दुःखं किं भवति?
- (छ) आत्मवशं किं भवति?
- (ज) कीदृशं कर्म समाचरेत्?

ANSWER:

- (क) मातापितरौ
- (ख) वस्त्रपूतम्
- (ग) मनुस्मृतेः
- (घ) सत्यपूताम्
- (ङ) उद्यानम् कैः निनादैः रम्यम्
- (च) परवशम्
- (छ) सुखम्
- (ज) येन अन्तरात्मनः परितोषः भवेत्

Page No 71:

Question 2:

अधोलिखितानि प्रश्नानाम् उत्तराणि पूर्णवाक्येन लिखत—

- (क) पाठेऽस्मिन् सुखदुःखयोः किं लक्षणम् उक्तम्?
- (ख) वर्षशतैः अपि कस्य निष्कृतिः कर्तुं न शक्या?
- (ग) "त्रिषु तृष्टेषु तपः समाप्यते" – वाक्येऽस्मिन् त्रयः के सन्ति?

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-8th-class-sanskrit-chapter-10-nitinvinatam/>

(घ) अस्माभिः कीदृशं कर्म कर्तव्यम्?

(ङ) अभिवादनशीलस्य कानि व

(च) सर्वदा केषां प्रियं कुर्यात्?

ANSWER:

(क) सर्वं परवशं भवति दुःखम्, आत्मवशं च भवति सुखम्।

(ख) नृणां सम्भवे मातापितरौ यं क्लेशं सहेते न तस्य वर्षशतैः निष्कृतिः शक्या।

(ग) "त्रिषु तुष्टेषु तपः समाप्यते" - वाक्येऽस्मिन् त्रयः भवन्ति माता, पिता, आचार्यश्चेति।

(घ) अस्माभिः तादृशमेव कर्म करणीयं येन अस्माकम् अन्तरात्मनः परितोषः स्यात्।

(ङ) अभिवादनशीलस्य आयुः विद्या यशः बलं चेति चत्वारि वर्धन्ते।

(च) सर्वदा पितरोः आचार्यस्य च प्रियं कुर्यात्।

NCERT 8th Sanskrit Chapter 10, class 8 Sanskrit Chapter 10 solutions

Page No 71:

Question 3:

स्थूलपदान्यवलम्बय प्रश्ननिर्माणं कुरुत-

(क) वृद्धोपसेविनः आयुर्विद्या यशो बलं न वर्धन्ते।

(ख) मनुष्यः सत्यपूतां वाचं वदेत्।

(ग) त्रिषु तुष्टेषु सर्वं तपः समाप्यते?

(घ) मातापितरौ नृणां सम्भवे भाषया क्लेशं सहेते।

(ङ) तयोः नित्यं प्रियं कुर्यात्।

ANSWER:

(क) कस्य आयुर्विद्या यशो बलं न वर्धन्ते?

(ख) मनुष्यः कीदृशीं वाचं वदेत्?

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-8th-class-sanskrit-chapter-10-nitinvinatam/>

(ग) त्रिषु तुष्टेषु किं समाप्यते?

(घ) कौ नृणां सम्भवे भाषया क्लेशं सहेते?

(ङ) तयोः नित्यं किं कुर्यात्?

Page No 72:

Question 4:

संस्कृतभाषयां वाक्यप्रयोगं कुरुत-

(क) विद्या

(ख) तपः(ग) समाचरेत्

(घ) परितोषः(ङ) नित्यम्

ANSWER:

(क) विद्या - विद्याविहीनः पशुभिः समानः।

(ख) तपः - ग्रामं निकषा तपश्चरति तापसः।

(ग) समाचरेत् - नित्यं गुरुसेवां समाचरेत्।

(घ) परितोषः - सन्ततेः सार्थकतायां पित्रोः सन्तोषः सञ्जायते।

(ङ) नित्यम् - पठामि संस्कृतं नित्यम्।

Page No 72:

Question 5:

शुद्धवाक्यानां समक्षम् आम् अशुद्धवाक्यानां समक्षं च नैव इति लिखत-

(क) अभिवादनशीलस्य किमपि न वर्धते।

(ख) मातापितरौ नृणां सम्भवे कष्टं सहेते।

(ग) आत्मवशं तु सर्वमेव दुःखमस्ति।

(घ) येन पितरौ आचार्यः च सन्तुष्टाः तस्य सर्वं तपः समाप्यते।

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-8th-class-sanskrit-chapter-10-nitinvinatam/>

(ड) मनुष्यः सदैव मनः पूतं समाचरेत्।

(च) मनुष्यः सदैव तदेव कर्म कुर्यात् येनान्तरात्मा तुष्यते।

ANSWER:

(क) न

(ख) आम्

(ग) न.

(घ) आम्

(ड) आम्

(च) आम्

Page No 72:

Question 6:

समुचितपदेन रिक्तस्थानानि पूरयत-

(क) मातापित्रेः तपसः निष्कृतिः कर्तुमशक्या। (दशवर्षैरपि/षष्टिः वर्षैरपि/वर्षशतैरपि)।

(ख) नित्यं वृद्धोपसेविनः वर्धन्ते (चत्वारि/पञ्च/षट्)।

(ग) त्रिषु तुष्टेषु सर्वं समाप्यते (जपः/तप/कर्म)।

(घ) एतत् विद्यात् लक्षणं सुखदुःपयोः। (शरीरेण/समासेन/विस्तारेण)

(ड) दृष्टिपूतम् न्यसेत्। (हस्तम्/पादम्/मुखम्)

(च) मनुष्यः मातापित्रोः आचार्यस्य च सर्वदा कुर्यात्। (प्रियम्/अप्रियम्/अकार्यम्)

ANSWER:

(क) वर्षशतैरपि

(ख) चत्वारि

(ग) तपः

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-8th-class-sanskrit-chapter-10-nitinvinatam/>

(घ) समासेन

(ङ) पादम्

(च) प्रियम्

Page No 72:

Question 7:

मञ्जूषातः चित्वा उचिताव्ययेन वाक्यपूर्तिं कुरुत-

	अ	ए	य	नि	यादृश
ताव	पि	व	था	त्यं	म्
त्					

(क) तयोः प्रियं कुर्यात्।

(ख) कर्म करिष्यसि। तादृशं फलं प्राप्स्यसि।

(ग) वर्षशतैः निष्कृतिः न कर्तुं शक्या।

(घ) तेषु त्रिषु तुष्टेषु तपः समाप्यते।

(ङ) राजा तथा प्रजा

(च) यावत् सफलः न भवति परिश्रमं कुरु।

ANSWER:

(क) नित्यम्

(ख) यादृशम्

(ग) अपि

(घ) एव

(ङ) यथा

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-8th-class-sanskrit-chapter-10-nitinvinatam/>

(च) तावत्

Chapterwise NCERT Solutions for Class 8 Sanskrit :

- Chapter 1-सुभाषितानि
- Chapter 2-विलस्य वाणी न कदापि मे श्रुता
- Chapter 3-डिजीभारतम्
- Chapter 4-सदैवपुरतो निधेहि चरणम्
- Chapter 5-कण्टकेनैव कण्टकम्
- Chapter 6-गृहं शून्यं सुतां बिना
- Chapter 7-भारतजनताडहम्
- Chapter 8-संसारसागरस्य नायकाः
- Chapter 9-सप्तमगिन्यः
- Chapter 10-नीतिनवीनतम
- Chapter 11-सावित्रि बाई फुले
- Chapter 12-कः रक्षति कः रक्षितः
- Chapter 13-क्षितौराजते भारतस्वर्ण भूमिChapter 14-आर्यभटः
- Chapter 15-प्रहेलिकाः

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-8th-class-sanskrit-chapter-10-nitinvinatam>

/

About NCERT

The National Council of Educational Research and Training is an autonomous organization of the Government of India which was established in 1961 as a literary, scientific, and charitable Society under the Societies Registration Act. The major objectives of NCERT and its constituent units are to: undertake, promote and coordinate research in areas related to school education; prepare and publish model textbooks, supplementary material, newsletters, journals and develop educational kits, multimedia digital materials, etc. Organise pre-service and in-service training of teachers; develop and disseminate innovative educational techniques and practices; collaborate and network with state educational departments, universities, NGOs and other educational institutions; act as a clearing house for ideas and information in matters related to school education; and act as a nodal agency for achieving the goals of Universalisation of Elementary Education. In addition to research, development, training, extension, publication and dissemination activities, NCERT is an implementation agency for bilateral cultural exchange programmes with other countries in the field of school education. Its headquarters are located at Sri Aurobindo Marg in New Delhi. [Visit the Official NCERT website](https://www.ncert.nic.in/) to learn more.

<https://www.indcareer.com/schools/ncert-solutions-for-8th-class-sanskrit-chapter-10-nitinvinatam/>